

Saint Just, País de Calcuta

JOVENÍVOLA

1960-1961

1960-1961

Maragall en la casa dels canals

JOVENÍVOLA

Abril-Maig 1960

JOVENÍVOLA

Abril-Maig 1960

Editat a MULTICOP - Barcelona

Dipòsit Legal B - 14508 - 1959

EDITORIAL

Maragall en la casa dels cants

Maragall, el poeta del cant i l'esperança, el poeta de la "paraula viva", és evocat entre nosaltres en el centenari de la seva naixença. Festejarem aquella "major naixença" (una naixença eterna, constant), que el poeta demanava, amb insistent prec, al final del seu "Cant espiritual". L'Orfeó Català estrenà el dia 9 d'abril aquest poema en la música del compositor Xavier Montsalvatge. Tots recordem l'èxit fervorós i espontani que obtingué. Com a intèrprets sentirem, també, nostre aquest èxit. Fou en definitiva la confirmació plena en les mateixes paraules de Maragall. El nostre públic es sentí corprès en retrobar, en nova forma, el poeta.

D'una manera més palesa el nostre Orfeó ret homenatge a Maragall en el seu concert del dia 19 de maig. La tercera part del programa, exclusivament integrada per composicions sobre textos del poeta, representa l'afirmació de continuïtat de la "paraula viva" de Maragall. En aquest cas, una parcial visió de l'obra musicada del poeta que sentia i comprenia el fet musical, i que en féu tants bells elogis. Aquesta visió parcial, amb tot, és suficient per a homenatjar el poeta, car l'homenatge exigeix, més que res, l'adhesió de l'esperit.

Però aquest homenatge a Maragall no ha d'acabar aquí. Si hem parlat amb insistència en aquests números anteriors (algú, equivocadament, pot creure que ja és suficient) i en parlarem més encara, de Joan Maragall, és per a fer estimar més la personalitat humana i espiritual del nostre poeta. Maragall fou un gran amic de l'Orfeó. I aquesta seva amistat no l'hem perduda, amb la seva mort (per altra part, "una major naixença") sinó que la conservem gelosament i l'anem augmentant de mica en mica.

= = = = =

Sant Jordi, Patró de Catalunya

En els aires del dia de Sant Jordi hi ha olor de roses i amor de pàtria. I les collim del jardí o les prenem a mercat com una prometença; les portem a la mà amb una misteriosa alegria, i passant, les mostrem tots joiosos, saludant-nos els uns als altres amb un mig-riure d'iniciats en la festa formosa.

Quan un poble pren per patró a un heroi, és que vol revivre constantment la seva heroicitat.

En això d'escollir patró, hi ha una esma de l'acció del poble, que des del fons lluminós de la seva inconsciència, endevina la mena d'energia que li cal imitar per a realitzar la seva missió enlairada, i té un pressentiment de la seva aptitud per fer aquella imitació constant.

Heus aquí doncs, a Sant Jordi, tot vestit de blanc: això vol dir que, abans de tot, Catalunya ha de vestir-se de puresa. Veieu l'espasa com brilla? Doncs vol dir que Catalunya ha d'anar sempre armada d'algun ideal fort i lluminós.

I el veieu el monstre amb el que Sant Jordi batalla? Catalunya ha de combatre i ha de vencer tota lletgesa devoradora que trobi en el seu camí. No veieu també la princesa redimida pel Sant? Catalunya ha de salvar tota bellesa que tremola davant de la monstrositat, tota puresa que es rendiria a ésser devorada per la impuresa, tot lo bo que plora impotent davant del mal que brama amb la força de la injustícia.

No n'hi ha prou d'alegrar-se amb la festa i la diada: cal fer-ne revivre tot el sentit. Aquesta llum sobrenatural que ens veiem damunt el front en aquell dia; la mitja rialla que ens fem de germà a germà; el rastre d'olor que deixa en l'espai en passar el pom de roses que portem, són el rastre que deixa en el temps una lluita heròica i santa. Si nosaltres volem que el rastre duri sempre, ens cal renovar a cada moment la lluita i la victòria. Que hi hagi puresa constant en les nostres vestidures, resplendor en les nostres armes, alé d'amor en el nostre pit i sempre una mitja rialla de fe serena en la nostra lluita més encesa.

JOAN MARAGALL

MONTSERRAT

El Montserrat és el miracle català. És allò nostre que no té igual i que sembla fora de les lleis de la natura.

Ben cert que el gran miracle és la natura mateixa: però l'home encara és massa nin per a adonar-se'n. El Fill de Déu el revelà aquest gran miracle, quan va dir que el pa i el vi -coses tan naturals- eren el seu Cos i la seva Sang; mes amb tot i això, el que féu que les gentades li anessin darrera foren els miracles de multiplicar els pans i els peixos, de fer tornar l'aigua en vi, de curar els coixos i els tullits i de ressuscitar els morts.

I nosaltres som encara aquelles gentades mateixes.

I així és el Montserrat que us semblarà un núvol blavós de retalls fantàstics; i s'avança enfora com un castell de gegants amb centenars de tor-

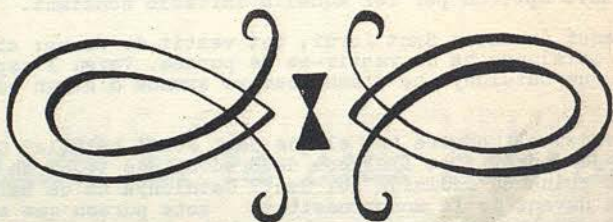
JOAN MARAGALL per Ramon Casas

res; i s'aixeca eixamplant-se i llençant cap al cel ses agulles envelades per la boira que corre com fum d'encens entremig d'elles i aleshores el Montserrat, més que tota altra cosa, és un altar, és un temple.

I jo crec que aquesta és la seva més profunda essència; perquè mai m'hi he sentit a mi mateix com un home en una muntanya, sinó sempre com un home a dins d'un temple.

JOAN MARAGALL

= = = = =

LA «SENYERA» DE L'ORFEÓ CATALÀ

Amb aquest títol, el "Noticiari" de l'Orfeó Català del mes de novembre, del 1935 publicava un reportatge, que reproduïm quasi íntegrament:

"Feia ja molt temps - diu el Secretari Sr. Ribalta en la seva Memòria de l'any 1897- que a l'Orfeó el preocupava no tenir una ensenya que presidís les seves festes, que l'acompanyés en les seves excursions, que li donés personalitat simbolitzant l'esperit que ens anima; en una paraula, que es sapigués qui som. Que la gent no pogués dir, qui són aquells que vénen cantant? qui és aquell chor?..."

Aquesta justa preocupació va decidir els directius de l'Entitat a la confecció d'una Senyera encarregant-ne el projecte al notable arquitecte i consoci Antoni Gallissà, una de les més prestigioses figures d'aquella època, la llustre Junta de Dames, i aquestes, en agraïment, oferiren brodar la Senyera. Les nostres orfeonistes amb la Sra. Wehrle també volgueren prendre part en aquesta poble tasca i mentre la Junta de Dames, en el col·legi que sostenien, comença a brodar una cara de la Senyera, les nostres noies sota la direcció de la Sra. Antonia Perona, en el nostre local social -llavors càr- rer de Dufort- brodaren l'altra part, i el bon arquitecte Sr. Gallissà amb la seva bonhomia i diligència anava d'un local a l'altre donant instruccions i dirigint els treballs artístics de la seva obra. El nostre local social seguia a voltes un taller de brodats: la Sra. Wehrle ens deia, en el reportatge del número passat, com ella es portava molts dies el dinar a l'Orfeó per tal d'aprofitar els moments lliures per brodar la Senyera.

Mentrestant, el Mestre Millet encarregà al nostre excels poeta En Joan Maragall la lletra de l'himne que el mateix Mestre havia de musicar.

A mesura que s'atansava el dia de la benedicció, la febre creixia per moments, els assaigs del nou himne sovintejaven i en un d'ells assistí el propi Maragall, qui feu remarcar com en certs passatges ell ja havia pressentit aquella mateixa empenta i vigoria que el compositor aplicà a la seva lletra.

Per fi, com recalca el Secretari ja nomenat, "arribà la festa de les festes, la solemnitat de l'any, l'acte més gran de l'Orfeó". El dia 11 d'octubre de l'any 1896, la nostra Secció Choral pujà a la santa muntanya a beneir la seva Senyera. Fou una festa de gran emoció i de vibració artística.

La comitiva es formà en l'antic hotel del Santuari; les tres Seccions de l'Orfeó, precedides pels mossos de l'esquadra i per uns grallaires que tocaven aires dels Xiquets de Valls, s'encaminaren vers el temple, presidides per la nova Senyera, enmig dels aplaudiments i aclamacions de la gentada. En entrar al temple, l'orgue tocà motius del nou himne, i la Senyera, que fou rebuda per l'il·lustre Doctor Morgades, Bisbe de Vic, revestit de gran pontifical, fou col·locada al peu del presbiteri. Seguidament l'Orfeó com a salutació a la Patrona de Catalunya, cantà els Goigs a la Verge, de Brudieu, finits els quals el Dr. Morgades va beneir la Senyera, que fou apadrinada per l'Excm. Sr. Comte de Güell i la seva gentil filla Isabel, i va pronunciar eloqüents paraules d'elogi i encoratjament per la tasca de l'Orfeó, fent vots per la seva més alta eficàcia espiritual, artística i patriòtica. Fou llavors quan, tothom dempeus i enmig la més profunda emoció, la Secció Choral va cantar per primera vegada "El cant de la Senyera", que impressionà fortament la nombrosa gentada que envaïa el temple.

Va cantar-se després la Missa "O quam gloriosum", de Victòria.

No cal dir com tota la diada fou un seguit de demostracions d'afecte a l'Orfeó i una festa de joia i triomf per als nostres cantaires. Tota la premsa barcelonina s'ocupà extensament i amb elogi de l'acte de la benedicció de la Senyera, i en publicà dibuixos i detalls, amb lloances a l'art i bon gust del seu autor.

Des de llavors la nostra Senyera ha presidit tots els nostres actes i ha simbolitzat la nostra obra i l'esperit que l'anima i fa vibrar. Des de llavors també la Senyera ha rebut arreu entusiastes mostres d'amor i afecte del nostre poble.

Que per molts anys segueixi la nostra Senyera donant veu als nostres cantaires, "il·lum als ulls i força al braç" per a continuar com fins ara la tasca artística que ella ha fet més gloriosa i triomfant.

=====

UN DIÀLEG LÍRIC

A la madrilenya Plaça d'Orient, davant del que, per donar-li un nom històric, la gent anomena avui "Teatro Real", dialoguen dos filharmònics recalcitrants, els quals la casualitat ha ajuntat per un moment. L'un és "li-ceista"; l'altre "realista", concepte que designa aquí tota persona entusiasta pel "Teatro Real". El primer exposa el desenrotllament de les temporades líriques al Liceu barceloní, on va molt sovint. Dels seus llavis broten recents records: noms de cantants, de compositors i d'òperes que ha escoltat, aquests últims anys, amb plaer. El seu interlocutor, de setanta anys ja, voldria contar-li, també, coses semblants relacionades amb l'edifici que fins l'any 1925 era nomenat per molts regi coliseu; però no li és possible de fer-ho així, degut a la situació deplorable d'una reconstrucció paralitzada per successives interrupcions, que, d'algun temps ençà, segueixen el camí d'eternitzar-se. Recorda que va assistir, el 1925, a l'última temporada d'òpera; que el comiat del tenor Fleta l'omplí d'entusiasme. Recorda, també,

que després de la clausura primaveral, el regi coliseu va obrir les seves portes una vegada més, i no per oferir música italiana, francesa, germanica o russa, sino per retre homenatge al compositor Clavé. Per casualitat, portava a la butxaca el programa corresponent, i el "liceista" va poder llegir a la primera pàgina d'aquell programa el següent text:

"Teatro Real. - Casal Català. - Martes 9 de junio a las 10 de la noche. - Gran Concierto-Homenaje a José A. Clavé. - En el que tomarán parte - La Asociación Euterpense de los Coros de Clavé - La Banda Municipal de Madrid - La Masa Coral de Madrid." Segueia un gravat que representava l'artista homenatjat, i a sota, en lletres petites, es llegia: "Boceto de la lámpida colocada en la calle que lleva el nombre de José A. Clavé, original de Miguel Ferrerons."

Aquell "realista" suspira lentament mentre guarda amb gran cura aquest programa singular. ¿Qui hauria pogut dir que allí on comença per tenir la seva seu l'òpera italiana, i on successivament s'acolliren altres repertoris de l'Europa occidental, central i oriental, el darrer acte públic hauria de ser, precisament, un cordial homenatge dels músics madrilenys al català Clavé?

Després d'això, el "liceista" va preguntar al "realista" per la situació d'aquell edifici que s'alçava entre ells, amb la primitiva estructura de les seves façanes deformada, i l'interior pendent de transformacions arquitectòniques. El "realista" digué al "liceista" que, per diverses raons, aquell vastíssim local - tancat l'any 1925 per tal d'assegurar la seva existència després d'un projecte solidificador davant el pànic produït per les excletxes anunciadores d'un possible esfondrament - havia passat per alternes fases d'activitat i paralització, i que, segons sembla, hauria de seguir "per omnia saecula saeculorum" aquella darrera fase d'aparent abandonament i de circumstancial oblit. Tot evocant les repetides queixes, lamentacions constants, burles i crítiques agudes, inspirades per l'estabilització d'un semblant estat de coses, va recordar diverses caricatures dels principals diaris madrilenys, especialment aquelles de Galindo al "Ya". Aquest diari, sota el títol d'"Horóscopo", va inserir el dia 1er. de l'any actual, un dibuix en el qual la pitonissa diu a un senyor ja d'any: "Sus manos anuncian larga vida. Llegará a ver terminados los bulevares, la gran vía Colón-Plaza de España, y quizás, quizás, el Teatro Real". Sota l'epígraf de "Vejez experimentada", un altre dibuix de pocs dies després, mostrava un vell amb una blanquíssima barba blanca que li arribava més avall de la cintura, i que parlant amb un altre senyor li deia: "No se alarme porque su casa esté comprendida en el sector Plaza España Colón. Yo era el tenor que tenía que haber inaugurado el nuevo Teatro Real!".

Després d'unes setmanes, arribat el dia 25, fou inaugurat solemnement un monumental Palau de Deports. Ara, les perseverants lamentacions van prendre un altre caire. Aquest Palau s'havia construït amb gran rapidesa, cosa que no passava amb el "Teatro Real".

"teatro egregio
sede del gorgorito y del arpeggio..."

segons referia un poeta en aquest mateix diari. I va accentuar, encara, la nota crítica als versos finals en proclamar irònicament:

"Bienvenido el Palacio del Deporte,
y si el Real no se abre, que no importe,
pues de su ausencia a todos nos consuela
la labor que hoy se hace en la Zarzuela"

Aquesta "labor" anava a càrrec de Cèlia Gámez. I en a la funció vespertina i nocturna d'aquesta data tan assenyalada, la cartellera va anunciar la representació d'una producció híbrida, que assolia un èxit extraordinari. Aquesta obra es titulava "La estrella trae cola"; els llibretistes eren Quintero, Arcozamena i Ardevín; els compositors -en gran desordre-, Guerrero, Alonso, Padilla, Moraleda, Quintero, Francis López, Parada, Morcillo, Lehar, Abraham, Donato i Simons. La direcció i montatge de l'espectacle anaven a càrrec de Cèlia Gámez.

En referir totes aquestes coses, el "realista" va dir al "liceista" amb un penós accent:

- Ja veu, per tot el que li he explicat, com van el Real i la Zarzuela a la "Villa del Oso y del Madroño".

I el "liceista" va manifestar amb un expressiu silenci la pena que li causava una tan deplorable situació filharmonica.

JOSEP SUBIRÀ

=====

LA REVISTA MUSICAL CATALANA ANY 1904

L'any 1904 va ésser per l'Orfeó Català (tretzè de la seva fundació), d'una vitalitat extraordinària. Fundà la Revista Musical Catalana; creà la Caixa de Previsió i Socors, "a benefici dels Directors. Mestres i choristes (homes i senyoretes)"; va instituir la Primera Festa de la Música Catalana, i va comprar els terrenys per a edificar-hi el Palau, amb l'emissió d'un emprèstic de 600,000 pessetes en obligacions amortitzables, per tal de poder bastir un bell Casal per a l'Orfeó i per a la Música. Entre altres obres importants, va estrenar el "Captant", del mestre Nicolau.

L'Orfeó tenia l'estatge, llavors, a la senyorívola "Casa Moixó", de la Plaça de Sant Just, que ocupà des de l'any 1897 al 1908, en què es posseguia del seu estatge propi.

Presidia la nostra Institució el gran President, Sr. Cabot, que feia dos anys que havia substituït un altre gran President, el Sr. Joan Millet i Pagès, germà del fundador de l'Orfeó i pare del President actual. Formaven la Secció Choral, 73 homes, 60 noies i 46 nois, total 179 cantaires.

Però, vegem en síntesi quin és el contingut del primer volum de la Revista Musical Catalana, objecte del present article.

El número primer va sortir el mes de gener de l'esmentat any. Redactor en Cap, l'intel·ligentíssim i enyorat mestre Joan Salvat. Secretari de la Redacció, el culte literat i després conegudíssim publicista, Josep M^e. Folch i Torres. Ja s'endevina que el Director espiritual i l'orientador de la nova publicació seria el mestre Lluís Millet.

D'ell és el Pòrtic, que sota el títol "Perquè", començava: "Quina raó d'existència tenen aquestes pàgines? Per què sortirà nostra Revista? Perquè el desenrotllament és vida, i com l'Orfeó Català la té vigorosa, gràcies a Déu, necessita nous mitjans d'expandiment, manera de desenrotllar amplemment aquesta vida engendrada amb l'amor i el sentiment de la música i amb l'amor i el sentiment de les coses de la terra, que són coses nostres fins arran de l'ànima.- Cantant havem fins ara expandit gojosament aquest amor i aquest sentiment i cantant sempre l'havem de conservar i encomanar a tots els predisposats". I seguia, el docte mestre, exposant, amb clar concepte, els altíssims objectius i l'eficàcia que havia d'assolir el novell portaveu de l'Orfeó Català i de totes les manifestacions de l'Art musical, especialment de les Entitats orfeòniques germanes.

Les Seccions de l'esmentat volum, són les següents:

CATALUNYA. - Comprèn setanta-una ressenyes de concerts i activitats musicals a Barcelona i a diferents poblacions catalanes, per diverses Entitats i artistes. Destaquem:

Capella de Música de Sant Felip Neri, Associació Wagneriana, Ateneu Barcelonès, Societat Barcelonesa de Concerts, Orfeons L'Eco de Catalunya, Canigó, de Sans, Gracienc, Nova Cathalonia, etc. Estrenes al Teatre Liceu, de "La Damnació de Faust", de Berlioz; "Acté", de J. Manén; "Lorenza", de Mascheroni, i "Louise", de G. Charpentier.

Audicions a càrrec de Casals-Baüer, Cortot-Maria Gay, violinista Eugène Ysaye, E. Granados, E. Sauer, Malats, Manén, etc.

Ressenya de l'estrena, al Teatre Granvia de Barcelona, de "Bohemios", d'Amadeu Vives.

CORRESPONDÈNCIES. - Informacions de Festivals i del moviment musical a Alemanya, Bèlgica, França, Anglaterra, Espanya, Itàlia, Suïssa, Àustria i Estats Units, algunes enviades directament a la Revista pels seus corresponents.

NOTES BIBLIOGRÀFIQUES. - Crítiques d'importantes obres i llibres sobre música, que autors i editors trametien a la Revista i que comentaven els seus principals col·laboradors. Moltes de les esmentades obres passaven a la Biblioteca de l'Orfeo.

NOVES. - Aplegava aquesta Secció dades i notícies diverses. En una d'elles assabenta que "Terra Baixa", del nostre gran dramaturg, Argel Guimerà, havia estat musicat pels dos prestigiosos compositors, l'anglès Eugen d'Albert i el belga Fernand Le Borne. La del primer sota el títol "Tiefland" s'estrenà a Praga, i la del segon, amb el nom de "La Catalane", fou donada a conèixer a l'Òpera Còmica, de París; totes dues versions obtingueren un èxit remarcable.

NECROLÒGIQUES. - Registra la defunció de personalitats relacionades amb la vida musical, entre les quals la del notable compositor txecoslovac, A. Dvorak, ocorreguda l'1 de maig de 1904, a Praga.

ARTICLES. - Aquesta Secció de la Revista, naturalment, és la més densa i rellevant, tant pel contingut dels treballs publicats, com per la competència de llurs signants.

El fet més transcendent que en aquells temps es produí en el món musical, especialment en el catòlic, fou la promulgació, pel Sant Pare Pius X (avui elevat als altars), del seu "Motu Proprio" i "Instrucció sobre la Música Sacra", amb els quals dictava les normes a seguir quant al cant litúrgic i la música en el temple.

La important reforma és estudiada i divulgada des de les pàgines de la Revista, pel qui fou crític musical, Esteve Suñol (autor de la lletra de la "Pregària a la Verge del Remei") i pel mestre Francesc Pujol. El mateix mestre publicà: "La Missa del "Papa Marcello" a l'església de Santa Maria del Pi", "Repertori de música religiosa", i unes belles descripcions de "La Dansa i Ball del Ciri a Castellterçol".

Els altres articulistes i els temes tractats en el volum que analitzem, són els següents:

Vicenç Mª de Gibert, "Extracte del Diari de J.S. Bach". - Antoni Insenser, "Balls, Danses i Comparses populars a El Penedès". - J. Lamote de Grignon, comentari a "Acté", de J. Manén. - Frederic Lliurat, "Questions velles" (consideracions sobre les reaccions dels oients davant les obres musicals). - Lluís B. Nadal, "Ballet, Ball cerda i Esquerrana". - J. J. Nin, "Haendel i Bach". - Amadeu Vives, comentari a l'estrena d'"Acté".

Del mestre Lluís Millet publicà un extens estudi del drama musical "La Celestina", del mestre F. Pedrell; necrològica al qui fou distingit compositor mallorquí i gran amic del nostre Orfeo, Antoni Noguera (autor de "La Sesta", entre altres), i nota crítica del "Romancer Popular de França" de George Doucieux. - Del mestre Felip Pedrell, il·lustre musicòleg, divulgació de "Músics vells de la terra". - Del mestre Joan Salvat, "Judicis de fora es", amb el qual esmena algunes omissions de "Le Guide Musical", sobre l'evolució musical a Catalunya.

PRIMERA FESTA DE LA MÚSICA CATALANA. - Ressenya per Josep Mª Folch i Torres. Es celebra amb extraordinària brillantor, al Teatre Novetats, el diumenge, 24 de juliol, al matí. L'autor guanyador del segon premi (el primer no fou adjudicat), va ésser el mestre Josep Sancho Marraco, per la seva "Cançó dels Segadors" (lletra de Mn. J. Verdader). Nomenà Reina de la Festa, la Srta. Francesca Margarit i Duran.

El President de l'Orfeó, Sr. Cabot, obrí l'acte i digué que el primer ram de llorer i els primers aplaudiments havien d'ésser per a l'immortal J. A. Clavé, el bust del qual ocupava un lloc d'honor a l'escenari. Una ovació esclatà mentre el Sr. Cabot posava el brot de llorer al bust del músic-poeta.

El mestre Felip Pedrell llegí el magnífic discurs presidencial. I el mestre Millet donà lectura a la seva emocionant Memòria, que començava amb el famós paràgraf: "Som infants nous del Renaixement de nostra terra; no estirem la fibra del cotó ni contem els fils dels teixits fabricats; som de la colla dels enamorats. Sentim la flaire de les pinèdes, la frescor de l'herbatge; valls i muntanyes ens esplaien l'ànima. La remor de la mar de nostres costes rialleres ens canta, junt amb les ratxades que ventegen la verdor jove de nostres serres, una cançó encomanadissa de fortalesa i d'alegria, de suavitat consoladora, de vanitat eterna".

L'Orfeó Català, va cantar diverses cançons premiades.

CONCERTS DE L'ORFEÓ.— Les primeres ressenyes que dels concerts del nostre Orfeó va publicar la Revista, en el número de gener del 1904, foren les dues audicions dedicades als seus socis protectors, el dies 17 i 22 de desembre del 1903, el primer al matí i el segon a la nit, al Teatre Onofri, del Paral·lel (avui Teatre Victòria), el qual "per sa cabuda permet a la Junta de l'Orfeó seguir donant més d'una invitació a cada soci".

Seguint el costum d'oferir als protectors les primícies d'algunes obres, la Secció Choral estrenà en aquelles audicions, la important trilogia "Catalònia", del mestre Garcia Robles (que assistí al concert i fou molt aplaudit); "TERESA", del mestre Nicolau, i "Serenata", de Borodine.

30 de gener. Concert extraordinari, al Teatre Novetats, en el qual novament donà les estrenes anteriors. El públic demanà moltes repeticions, però "a fi de no fatigar excessivament la massa choral", només es bisaren "La Gata i el Belitre", de Pujol, i "De bon matí", de Clavé,

27 de febrer. Sessió inaugural del Curs 1904. L'Orfeó tenia establerta una solemne festa íntima per a començament de Curs, El Secretari Sr. Antoni de Sabatés llegí la Memòria-ressenya de les tasques de l'Orfeó en l'exercici anterior. El Bibliotecari, mestre Pujol, donà lectura a un "correctíssim treball, en el qual amb polida frase i brodat concepte ens féu sabedors de l'estat florent de la nostra Biblioteca musical i literària. "La Secció Choral cantà "Lo somni de Gentil", de Gibert; "Teresa", de Nicolau; "Tu es Petrus", de Victoria; "El Noi de la Mare", Nicolau; "Pel Juny, la falç al puny", de Clavé; "Serenata", de Borodine, i "Catalònia", de Garcia Robles,

3 de maig. Concert al Teatre Novetats. A la memòria del mestre Antoni Noguera, del qual l'Orfeó cantà diverses cançons. Hi col·laborà l'eminent pianista i compositor Enric Granados, que interpretà també obres del mestre recentment traspasat.

22 de juny. Concert popular a Gràcia, al Teatre Modern, per tal de prosseguir la campanya que realitzava l'Orfeó, d'expandir la bona música pels barris extrems de la Ciutat. A més, era a benefici de les famílies pobres de l'ex-Vila. L'entrada al preu únic de 25 cèntims, i s'esgotaren. Els cants foren vigorosament aplaudits.

Digué el cronista: "Es un fet innegable que el nostre poble sap agrair i aplaudeix sense reserves tota obra que tendeixi a la seva cultura".

5 de juliol, a la nit. Concert popular a Sants, al Teatre de l'Ateu. Fou a benefici dels obrers en vaga de dita barriada. La sala s'omplí totalment, en sa majoria d'elements obrers. Les cançons foren entusiàsticament ovacionades i es repetiren: "La Gata i en Belitre", "L'Emigrant" i "Els Xiquets de Valls".

27 de juliol. Concert íntim en obsequi al mestre Felip Pedrell, aprofitant la seva estada a Barcelona. L'Orfeó li ofrenà una selecció de cançons.

25 de setembre. Al Palau de Belles Arts, Cooperació de l'Orfeó al Festival benèfic, organitzat per la "Comissió de Festes de la Mare de Déu de la

Mercè". De la ressenya: "Com sempre l'Orfeo s'emportà el públic, aixecant tepestats d'aplaudiments que obligaren a repetir "La Gata i en Belitre", i a no ser per no cansar els choristes, hauria hagut de repetir el grandíols "Credo" de Palestrina, que fou aplaudit extraordinàriament".

23 d'octubre. Concert als Salons de Llotja, a instàncies de la "Cambra de Comerç de Barcelona", en obsequi als congressistes de l'Assemblea de les "Cambres d'Espanya". Hi assistí el Ministre d'Agricultura, senyor Alendesalazar.

18 desembre, al matí, Teatre de Novetats. Concert dedicat als socis protectors de l'Orfeo. En el programa, obres premiades en la Festa de la Música, i les estrenes de "Cançó del Trobador" i "Decandiment", de la meritíssima compositora, Narcisa Freixas; "Hivern", de Mas i Serranat", "CAPTANT" del mestre Nicolau.

23 de desembre, a la nit. Concert públic al mateix Teatre de Novetats i amb idèntic programa que l'anterior, afegint-hi "El noi de la Mare".

En el del dia 18, dedicat als socis protectors, amb l'estrena de "Captant", hi assistí el seu insigne autor, el mestre Nicolau, que fou obligat a presentar-se a l'escenari i rebé una fervorosa ovació.

La crítica de les obres estrenades que publicà la Revista Musical Catalana, la va fer el mestre Millet. Són d'una profunda emoció i tendresa les paraules que dedica al "Captant", a Mn. Jacint Verdaguer i al mestre Nicolau. És en aquesta crítica que el mestre Millet esmenta la famosa exclamació del nostre immortal poeta, en sentir tocar al piano, pel mestre Nicolau, la meravellosa composició: "Això, això és fer Evangelí!". I encara diu, el mestre Millet. "Pobre Mossèn Cinto! Si l'hagués pogut sentir tal com estava escrit el seu "Captant"!".

EXCURSIONS ARTISTÍQUES DE L'ORFEO.- Foren dues, l'any 1904.

2 Octubre, a la nit. Es traslladà "al veí poble de Sarrià, a l'objecte de donar-hi un concert públic". Suposem que féu el viatge amb "el carril" que pujava pel carrer de Balma i que, per entre camps, vinyes i masies, àdhuc boscos, arribava al "veí poble". L'Orfeo fou rebut a l'estació per un gran nombre de persones, les Societats corals "Catalunya", "La Violeta" i la Banda de Música de l'"Alberg Salesià". A la Plaça de la Constitució, les esmentades Entitats corals el saludaren, cantant "Salut als cantors", de Clavé, i els orfeonistes corresponderen amb "El cant de la Senyera". Donà el concert en un espaiós envelat i obtingué un esclatant èxit.

9 d'octubre. Set dies després, es traslladà a Caldes de Montbui, amb motiu de celebra-s'hi el famós Aplec del Remei. També fou calorosament rebut. Davant la Casa de la Vila interpreta igualment l'himne dels Orfeons i, cedint als inacabables aplaudiments, afegí la cançó "El rossinyol". Com de costum, la Senyera de l'Orfeo honorà el balcó principal de l'Ajuntament. Durant l'acte religiós a l'Església parroquial, cantà la "Missa del Papa Marcel", "Caligaverunt oculi mei" i la "Pregària a la Verge del Remei". El concert tingué efecte en el "Casino Caldense". Després, una nombrosa comitiva, amb atxes de vent i una banda de música, acompanya els orfeonistes a l'estació i els acomiadà amb vibrants aclamacions i cants, entre una gran il·luminació de focs de bengala.

VISITES A L'ORFEO.- Ja és sabut que l'Orfeo Català ha estat distingit sovint amb visites de destacades personalitats i Entitats nacionals i estrangeres. En dona constància el seu valuósíssim Album d'Honor.

En l'any a què ens referim, rebé al seu estatge de la Plaça de Sant Just, l'il·lustre filòleg, iniciador del magne "Diccionari Català-Valencià-Baleà", Mn. Antoni M^a. Alcover, amb el glossador mallorquí, Amo Toni-Vicents, que recità diverses trobes i versos; el distingit mandolinista Feliu de Santos, que orenà un recital de mandolina espanyola; el conjunt orquestral "Círcol Musical Bohemi", que també dedicà un concert als orfeonistes; l'Orfeo "El Duero", de Zamora, al qual obsequiaren els nostres cantaires amb diverses cançons, i, finalment, trobant-se a Barcelona el vaixell-hospital rus "Orel", els seus tripulants volgueren conèixer l'Orfeo Català i aquest els rebé afectuosament i els féu sentir algunes composicions.

Fins aquí les dades extretes del primer volum de la Revista Musical Catalana. Si amb elles hem aconseguit de donar només una petita idea del seu contingut, és la finalitat que ens havíem proposat.

Mateu Piguillem

=====

Àustria

L'EDUCACIÓ MUSICAL A LES ESCOLES

Des de la fi de la segona guerra mundial, l'ensenyament de la música a les escoles elementals austríaques s'ha afermat amb un particular interès. També a l'antic Estat imperial existia, certament, una base pedagògica musical: els escolars de les "Volks- und Bürgerschulen" dedicaven un important espai a la música; el mestre classificava el rendiment dels deixebles en el cant, que era matèria d'ensenyament obligatori. Degut a les qualitats vocals i a la musicalitat del poble austríac, no és necessari per incrementar-lo un esforç particularment gran en el camp de l'ensenyament.

També, abans, s'ensenyava de tocar un instrument, cosa no gens difícil quan una classe era freqüentada per deixebles habituats a fer música en família i capaços de tocar un instrument. Aleshores el mestre formava petits conjunts, que eren reforçats amb professionals de fora de l'escola.

Aquesta estructura era perfectament adequada a l'ambient espiritual i social de la monarquia. En sorgir una nova època era necessari un nou sistema, inclús en l'ensenyament de la música a les escoles elementals. Aparegué, aleshores, dins l'Acadèmia de Música, una secció dedicada a la música escolar. I d'aquesta manera s'establiren uns principis fonamentals, que constituïren la base sobre la qual, l'any 1945, en acabar la segona guerra mundial, s'elaboraren les noves directius per a l'ensenyament de la música a les escoles elementals. En primer lloc, es tractava d'acréixer la importància de l'ensenyament musical obligatori, que fins aleshores s'havia més o menys limitat al cant.

L'escola obligatòria dura a Àustria vuit anys: quatre de Volksschule (escola primària) i quatre de Hauptschule (escola secundària). A les primeres dues classes de l'escola primària per a nens de sis i set anys, l'ensenyament de la música es redueix a una hora setmanal, que es dedica sobretot al cant per tal d'habituar l'orella del nen a percebre els intervals i les cadències populars més senzilles. També a les dues classes successives es cultiva essencialment el cant, i l'hora setmanal es converteix en dues; el programa d'ensenyament comprèn ja el solfeig, recitat i cantat. Es comença, també, a fer conèixer als petits deixebles les més gran figures de la història de la música, sempre dintre dels límits més assequibles per a ells.

Dels deu als catorze anys els deixebles assisteixen a l'escola secundària. L'objecte de l'ensenyament musical no és ara el "cant" sinó la "música". El programa comprèn teoria, harmonia i també història de la música en línies generals, limitada solament al període romàntic i clàssic. S'estimula que nois i noies facin música col·lectivament i segueixen l'estudi del violí i del piano. Si ja coneixen aquests instruments poden escollir-ne d'altres. Es formen així petits conjunts instrumentals, constituïts exclusivament per escolars.

El paper del cor de l'escola és també important i en formen part tots els deixebles.

Per a les classes secundàries s'organitzen audicions musicals a càrrec dels millors artistes professionals. La "Wiener Symphoniker", subvencionada

per l'Estat, participa també en aquestes audicions, a les quals són obligats d'assistir tots els deixebles.

Els discs, la ràdio i la cinta magnetofònica són també avui instruments d'indiscutible ajuda per a l'ensenyament.

Aquest programa, estudiat amb esperit de modernitat, correspon indubtablement a totes les exigències que hom pot desitjar per a obtenir una bona educació musical.

(Extracte de "Musica d'Oggi" - febrer 1960)

Anècdota

No som res!

La meua mare sempre deia: "No som res en aquest món!"

I tenia raó! Què som en aquesta vida? Res!

Però jo no ho he entès fins que els anys m'ho han fet comprendre.

Tots fem coses amb il·lusió per triomfar en la vida, però així que hem deixat les activitats i la lluita per anar conservant el prestigi que tant ens ha costat de conquerir, passa el temps, aquest devorador que tot ho crema, i res del que hem fet és perdurable en aquest món on hi deixem la vida i la sang. Només l'esperit, si hem sabut sentir-lo, se salva.

El dia 28 de febrer d'aquest any amb motiu de provar l'orgue de Sant Sever, un orgue del segle XVIIIè que s'acabava de restaurar, el mestre Francesc Baldello m'acompanya uns motets de Bach, de Couperin, d'Alfons X el Savi i un Lai a la Verge del segle XVIIIè.

Acabat el concert, em va venir a veure un periodista jove per fer-me un interview, i el primer que em preguntà fou:

- "¿Vd. canta por afición?"

- Sí, -li vaig contestar- per afició. Una afició pel cant que començà als sis anys a l'escolania de Santa Maria del Mar, i que gràcies a Déu, encara conservo.

Veritablement, tenia raó la meua mare: "No som res en aquest món!"

EMILI VENDRELL

XAVIER MONTSALVATGE

Xavier Montsalvatge, autor del "Cant espiritual" sobre el text de Joan Maragall, és un dels músics més representatius del nostre país. Músic per temperament, per vocació, ha abordat infinitat de temes, tots amb un personalisme característic, i que s'han distingit sempre pel seu bon gust, la delicadesa en la composició i la col·laboració de la forma. L'estrena de la seva obra "Cant espiritual", que havia obtingut ja el Premi Lluís Millet del Concurs convocat amb motiu del cinquentenari del Palau, merescué un èxit afalagador, una comprensió (temuda en certa manera per alguns) per part de l'auditori i un esclatant aplaudiment.

Ens permetem, ara, i abans de la segona audició que tindrà lloc en homenatge a Maragall el dia 19 de maig, reproduir la nostra conversa que aparegué fragmentàriament a la Guia Extraordinària del Palau del dia 9 d'abril. El Mestre Montsalvatge havia assistit ja a alguns assaigs corals i havia elogiat el treball del mestre Millet i dels cantaires. Però no pogué assistir al darrer assaig coral perquè es traslladà a Madrid, on l'Orquestra Nacional donà dues audicions de la seva obra "Partita". Abans de marxar escriví unes ratlles al mestre Millet i a tots els cantaires... "Digui, per favor, a tots aquests grans i anònims artistes que s'agrupen avui a la sala d'assaigs, que estic segur de deure'ls la

satisfacció més gran de la meua carrera de compositor... Si amb la meua música he pogut afegir un triomf als innombrables del gloriós Orfeó Català, em consideraré totalment satisfet".

Montsalvatge ens confessa que, tard o d'hora, hauria escrit igualment la partitura del "Cant espiritual", encara que no s'hagués convocat el premi de l'Orfeó. Abans de la guerra havia començat a prendre unes notes, que després abandonà del tot. Durant aquest temps ha anat madurant la seva idea i perfilant el seu intent. L'esbós, iniciat de temps, ha originat aquesta obra completíssima.

- Com definiria, mestre, aquesta seva obra?

- Em costaria definir-la, sobretot ara, davant la seva estrena. M'he vist envoltat per tota mena de dubtes, menys un, estic segur que és una obra sincera i representativa de la meua manera de sentir la música.

Li preguntem si hi ha una veritable diferència entre el cor i l'Orquestra. No dubta en la resposta. Ens diu que realment hi ha moltes diferències. La principal, al seu propi entendre, és que l'orquestra és essencialment color i contrast de timbres, mentre que l'harmonia i la polifonia dintre una uniformitat de sons és essencial en la part coral. La composició dels cors ha estat també més difícil que la part simfònica. Ens confessa que no té tanta experiència en la música coral i ha estat una mica dur el familiaritzar-se amb les veus.

- Què opina de la interpretació de l'Orfeó Català?

- La interpretació de l'Orfeó, ja durant els assaigs, m'ha emocionat

profundament. Dubto que la pogués superar qualsevol altre chor i que ningú hagués posat tanta voluntat i tanta fe en estudiar la partitura durant mesos seguits, cosa que ha provat la paciència i la capacitat del Mestre Millet, dels col·laboradors i de tots els cantaires.

- Íntimament, com entén el text de Maragall?

- Com una gran manifestació de fe i de rebel·lió al mateix temps. Aquests són, almenys, els sentiments que he intentat d'expressar.

La crítica i l'acceptació del "Cant espiritual" fou unànime. Creiem que ningú en dubta. "Per tal de glossar musicalment el gran poema, el més profund, torbador i transcendental de Maragall, Xavier Montsalvatge es val d'un llenguatge propi i no refusa l'expressió dels sentiments...", escriu un crític.

=====

MÓN MUSICAL

Georges Auric presideix el patronat encarregat de preparar la celebració del centenari del naixement de Gustav Mahler, el proper juliol, a París.

Karl Ebert, director de l'Òpera de Berlín occidental, ha rebut de la reina Elisabeth d'Anglaterra l'alta distinció d'"Honorary Commander of the most Exelent Order of the British Empire", pels seus vint-i-cinc anys de direcció artística al Festival de Glyndebourne.

Werner Egk ha estrenat, a l'Òpera de Munich, un nou ballet, "Danza", amb coreografia de Heiz Rosen. Ha estat molt ben acollit pel públic, però la crítica ha oposat algunes reserves.

Antal Dorati, que dirigia des de fa onze anys l'Orquestra Simfònica de Minneapolis, ha presentat la dimissió i s'ha instal·lat a Roma des d'on anirà a dirigir a diverses capitals.

El Mozarteum de Salzburg es disposa a publicar tota la correspondència de Mozart i dels seus parents pròxims. Els quatre primers volums apareixeran ja aquest mateix any.

Maurizio Pollini, jove pianista italià, ha guanyat el Premi Chopin en el VI Concurs Internacional de Piano, a Varsòvia, competint amb 77 concurredants de trenta nacions diverses.

Durant les cinc representacions de "Les noces de Figaro", que han tingut lloc al "Metropolitan", de New York, s'ha realitzat una enquesta entre els espectadors sobre la llengua en què preferien escoltar l'esmentada òpera. Resultat: 6,129 vots a favor de l'italià, 2,952 a favor de l'anglès i només 22 a favor de l'alemany.

La "Novena Simfonia", d'Anton Bruckner, s'interpretarà a la Catedral de Sant Esteve, de Viena, durant el Festival Musical que tindrà lloc a la capital austríaca del 28 de maig al 26 de juny.

Amb motiu del seu cinquantenari, la Societat de Compositors Holandesos ha encarregat a Otto Ketting una composició de festa per a instruments de vent i de percussió. La primera audició serà donada per la Filharmònica d'Holanda del Nord.

Gunter Wand dirigità, a Berlín, la "Novena Simfonia", de Beethoven, amb l'Orquestra i Chors Internacionals de Joventuts Musicals, en ocasió del Congrés Mundial de la Federació Internacional de Joventuts Musicals, que es celebrarà a l'esmentada ciutat el proper mes d'agost.

=====

COMENTARIS...

IGOR STRAWINSKY: Concert en re major per a violí i orquestra; Ivry Gitlis amb l'Orquestra dels Concerts Colonne, de París, dirigida per Harol. Byrns. Jeu de Cartes; Heinrich Hollreiser dirigeix l'Orquestra Simfònica de Bamberg. Missa, Chor Mixt i doble quintet de vent, dirigits per Margaret Hillis. BELTER 30.184.-

El Concert de violí de Strawinsky data del 1931 i representa, per necessitats d'estil i de forma, un dels "retours a" o "retours de" en els quals el gran crític Adolfo Salazar no veu "capricis més o menys graciosos o intel·ligents", sinó una "superació del període experimental dins de l'art contemporani", portada a terme pels autors més sobresortints de l'època, entre els quals figura anterior paper subordinat a un valor autònom". A aquesta línia pertany el Concert de violí, de Strawinsky, del qual Ivry Gitlis ens ofereix una versió fidel i al mateix temps brillant en quant a tècnica, sonoritat, estil i expressió.

En Jeu de Cartes (1936), Strawinsky tradueix brillantment, però sense concessions, el clima festiu del "ballet", al qual tant deu la popularitat del compositor rus. Estèticament, si admetem el sustracte com a totes les composicions strawinskyanes, està molt lluny de les obres coreogràfiques de la primera època (Ocell de Foc, Consagració, Petrutxca, etc.), sense, però, que puguem qualificar "Jeu de Cartes" de "retorn estilístic", malgrat les freqüents cites a compositors del passat. H. Hollreiser, des del primer atril, comunica a l'Orquestra Simfònica de Bamberg, flexibilitat, agudesas, i colorit, sintetitzant així les qualitats de sobrietat de les gran agrupacions simfòniques alemanyes amb les necessitats d'un estil sempre fluid.

Strawinsky, que ha exposat una teoria del valor i el sentit de la tradició, manifesta en la seva "Missa" (1948) el seu parentiu espiritual amb els compositors flamencs dels segles XVIe i XVIIe, parentiu que té un caràcter d'actitud comuna envers la música sagrada més que d'imitació superficial. Aquest desig de música "freda, absolutament freda" -la deshumanització és a fi de comptes una actitud humana- ha estat traduït amb una fidelitat de clima i una precisió tècnica absolutament sorprenents en la interpretació de Margaret Hillis.

La gravació Belter que hem comentat és d'una claretat i veracitat absolutes. El disc impecablement presentat, va acompanyat d'una introducció de J. E. Cirlot, biògraf de Strawinsky, sempre adequada i admirablement documentada.

M.

La III Exposició del Llibre Català que ha organitzat JOVENÍVOLA amb motiu de la festa de Sant Jordi i diada del llibre, ha posat de manifest, una vegada més, la vitalitat dels nostres llibres. En aquestes breus ratlles no voldria entrar en consideracions que per altra part exigirien un estudi més detingut - sobre el fet actual del llibre català i els seus problemes. Davant una exposició com aquesta el lector es troba a les mans amb uns llibres nous, apareguts recentment. Potser valdria la pena de posar-hi una mica d'atenció, no pas amb l'intent de fer-ne una crítica, sinó més aviat amb un sentit informatiu, i purament de ressenya.

La literatura catalana té els seus autors, els seus llibres i, naturalment, els seus lectors. Tot intent de coordinació i de comprensió entre aquests tres elements mereix la pena de ser degudament valorat. En aquest espai destinat als llibres, més que donar notícia d'un títol concret, voldria ressenyar algunes de les moltes novetats que hem vist darrerament. Així escolleixo alguns dels títols que figuraven a la nostra sala de lectura en aquesta sumària visió del llibre català. Entre altres, recordem pel seu innegable interès els següents:

JOAN MARAGALL, per Josep M^a. Corredor. Premi de Biografia Aedos 1959. Una magnífica biografia sobre la figura actualíssima de Maragall, justament en el centenari de la seva naixença. Aquesta obra ens era indispensable en molts sentits. Josep Maria Corredor, autor d'unes "Converses amb Pau Casals" publicades en diversos idiomes, ens ha donat hàbilment la imatge complexa i harmoniosa de Maragall tot i emmarcant-la en el seu país i en la seva època, ja que Maragall no fou solament el gran poeta unànimement admirat, sinó també l'home poeta, sensible als problemes, a les inquietuds i a les il·lusions que caracteritzaven el seu temps. L'obra va precedida per un magnífic pròleg de Gaziel que titula: "Joan Maragall, el seu temps i el d'avui".

ANTONI PUIGBLANC. ELS PRECEDENTS DE LA RENAIXENÇA, per Enric Jardí. Un estudi sobre una personalitat catalana, avui força oblidada, que ens trasllada a una època sumament interessant que originà la renaixença a Catalunya. El volum és suggestionador i documentat.

LA TRÀGICA HISTÒRIA DELS REIS DE MALLORCA, per J. E. Martínez Ferrando. Aquest llibre és una síntesi moderna de l'època independent de Mallorca, on és narrada la dissortada vida dels reis Jaume I, Jaume II, Jaume III, Jaume (IV), (Isabel). La lectura d'aquestes pàgines es fa palpitant mentre es segueix amb interès creixent la narració de les incidències, realment tràgiques, de la breu trajectòria d'una infortunada dinastia.

LA RESTAURACIÓ DELS JOCS FLORALS, per Josep Miracle.- Josep Miracle ha contribuït d'una manera eficaçíssima a la commemoració del centenari dels Jocs Florals amb un aprofundit estudi sobre els orígens de la venerable Institució. El llibre, amb el prestigi que li confereix el Premi Francesc Matheu, atorgat per l'Institut d'Estudis Catalans, és un document, àgil i amè, d'utilitat per als estudiosos i per als lectors encuriosits de les incidències de la nostra història.

NOTÍCIA DE CATALUNYA, per Jaume Vicens Vives.- El present volum, en la seva segona edició notablement enriquida, constitueix un examen revelador de les principals característiques de la realitat catalana: el sentit social de la terra, el treball, el pactisme, imperi i llibertat, les revolucions, els ressorts psicològics, etc. Realment un llibre interessantíssim.

VUIT SEGLES DE CULTURA CATALANA A EUROPA. (Assaigs dispersos), pel P. Miquel Batllori.- "La obra del P. Batllori es puntual, precisa, abarrotada de dades y noblement despassionada", digué d'aquesta obra l'inoblidable Dr. Marañón. Aquest llibre del Pare Batllori va precedir per un pròleg del Dr. Jordi Rubió i d'un epíleg del Doctor Gregorio Marañón. Aquesta segona edició conté uns interessantíssims assaigs sobre temes cabdals de la cultura

catalana. Al present assaig és presentada i comprovada la continuïtat, la permanència, d'una cultura nostrada des del segle XIII fins al XXè.

LA MORAL DE LA DERROTA I ALTRES ASSAIGS, pel Dr. Carles Cardó. L'il·lustre pensador religiós, a qui la crítica considera un clàssic de la nostra prosa, recollí abans de la seva mort els editorials apareguts anys enrera a la PARAU CRISTIANA, els quals havien assolit una magnífica acceptació. Aquest representa l'últim llibre del Dr. Cardó.

DE VERDAGUER A CARNER, per Osvald Cardona.- Aquests assaigs sobre afinitat entre grans poetes merescueren a Osvald Cardona el Premi Josep Ixart 1959. La concessió d'aquest premi ha estat una justa confirmació a la crítica literària del nostre bon amic.

MARAGALL 1860-1911.- CRITERION Nº. 4.- La magnífica col·lecció ideològica dedica el seu volum quart al poeta de la paraula viva, Joan Maragall, en just homenatge. Diveres plomes han glossat la personalitat del nostre poeta a través de cinc capítols: La paraula viva, El "Cant espiritual", Maragall i Unamuno, Records i Llibres.

L'INTRÚS, per Xavier Benguerel.- El darrer volum del Club dels Novel·listes ens ha donat, també, la darrera novel·la de Xavier Benguerel, que segueix un ritme productiu força envejable. Una novel·la ben construïda, amb problemes actuals, encara que discutible sobretot per l'exposició i desenllaç.

CARA I CREU, per Joaquim Casas.- Casas ens donà, amb L'ENTERRAMENT la novel·la catalana (intranscendent) més venuda dels últims vint anys. Ara, després d'altres produccions que també han merescut un magnífic acull, presenta una novel·la llarga i densa, en la qual es barregen amb extraordinària força el seu agut humorisme i la transcendència d'un gran problema humà.

TERRA DELS HOMES, per Antoine de Saint-Exupéry.- Aquesta és una de les grans obres cabdals de l'admirable escriptor francès, considerat, avui més que mai, com un dels màxims capdavanters de les lletres contemporànies. Els primers correus de l'Àfrica, les rebel·lions del desert, la caiguda paorosa de les tripulacions sobre les il·limitades arenes del Sahara, les impressions de la guerra d'Espanya, són els temes bàsics d'aquest llibre meravellós, en una acurada versió catalana.

DOBLE BLANC, per Joan Vila Casas.- Vila Casas, pintor d'anomenada, ha escrit una novel·la que l'ha de consagrar entre els millors novel·listes catalans d'avui. Aquesta obra, que aconseguí de ser finalista al premi Joanot Martorell 1959, escrita en el millor estil, humana, divertida i apassionant, és d'aquelles que es fan llegir d'una tirada i deixen encara el desig de rellegir tal i tal capítols, escrits com veritables - i saborosos - contes.

La llista es faria interminable, quasi, i prolixa, sobretot, en aquest espai. Recordem, però, altres títols ben suggestius: L'INSPECTOR ARRIBA TARD, de Manuel de Pedrolo; GUERRA I PAU, de Lleó Tolstói, versió íntegra catalana de Carles Capdevila; EL CRIST DE NOU CRUCIFICAT, de Nikos Kazantzakis; EL PONT DEL RIU KWAI, de Pierre Boulle; i els magnífics poemes de Salvador Espriu, recollits en el llibre LA PELL DE BRAU.

ANTONI SÀBAT

- - - - -

L'hort dels cirerers

teatre d'aquest autor i concretament a aquesta comèdia. Però aquest no era, ben segur, el seu pensament. Ell en parla amb insistència com d'una comèdia alegre i lleugera.

L'ADB, segons se'ns deia en els mateixos programes, s'ha permès representar aquesta comèdia segons l'esperit que informa tota l'obra narrativa de l'escriptor i les seves forces. S'ha defugit un Txèhof enigmàtic i llunyà, perquè la seva poesia és inseparable del seu humor. Això fou plenament aconseguit.

En L'HORT DELS CIRERERS cada instant té una densitat pròpia que no es troba en el diàleg, sinó en el silenci, en la vida que passa, escriu J.L. Barraut. Aquesta final qualitat, difícil de crear, de posar en forma, sense que representi un esforç, ens fou fidelment transmesa pels elements de l'Agrupació Dramàtica.

L'HORT DELS CIRERERS és d'una meravellosa poesia, d'un clima pur, sense estridències ni efectes. Tot és tan natural que el seu desenllaç és producte de la mateixa acció al llarg de l'obra. El propòsit de Txèhof és ben simple. No pretén més que donar testimoni d'unes actituds, d'un present i d'un esdevenidor. La fórmula, potser, és el més original, perquè el seu argument no és més que un retrat de la vida. Ell mateix ens digué: "Em diuen que el públic plora veient les meves obres dramàtiques. Però jo no he escrit els meus drames amb aquest propòsit. Tot el que vull és dir honradament als homes: contempleu-vos, si us plau, una estona i vegeu fins a quin punt la vostra vida és monòtona i inútil. És important que la gent s'adoni d'aquest fet, puix que si arriba a comprendre'l, és possible que sigui suscitada una vida millor. No viuré prou per a veure-ho, però crec que la vida futura serà millor que la d'ara".

La interpretació que donà l'Agrupació Dramàtica de Barcelona fou realment insuperable, com en la Sessió Txèhof al nostre Palau. A aquest propòsit, em permeto transcriure les paraules de Jordi Carbonell en el seu article a SERRA D'OR de març-abril: "En les representacions, la tasca de l'ADB també ha estat desigual. Mentre que "Les cadires" i "La cantant calba", d'Eugène Ionesco, aconseguiren un nivell estimable, les sessions dedicades a Joan Oliver i a Carles Soldevila compten entre les realitzacions escèniques més poc reeixides de l'Agrupació. En canvi, la sessió privada del 21 de febrer, tinguda en homenatge a Txèhof, al Palau de la Música Catalana, ha estat una de les vetllades teatrals d'interpretació més arrodonida que darrerament hem vist a Barcelona".

He dubtat de citar els noms dels seus realitzadors: Els hauria de citar tots, perquè la representació fou, en definitiva, insuperable. Un aplaudiment a la tasca de Frederic Roda, director. La versió catalana és deguda a Joan Oliver, profund coneixedor del teatre de Txèhof. Un èxit definitiu per a l'Agrupació Dramàtica de Barcelona.

JORDI MARTÍ

ACTIVITATS

Orfeo Català - Concert dia 9 d'abril

El concert que l'Orfeo Català va celebrar el dia 9 d'abril, a la nit, desvetlla entre tots els filharmonics i amics de les activitats musicals un veritable interès, mogut per l'estrena del "Cant espiritual", de Joan Maragall musicat per a chor mixt i orquestra per Xavier Montsalvatge, obra que li valgué el Premi Lluís Millet, del cinquantenari del Palau de la Música Catalana.

El programa del dia 9 d'abril fou el següent:

Primera part. - Orquestra. "La flauta màgica" (obertura), de W.A. Mozart; "Miniatures" (peces característiques per a orquestra de corda), de Joan Manén.

Segona part. - Orfeo Català. Orquestra. "Cant espiritual", de X. Montsalvatge.

Tercera part. - Jacqueline Brumaire. Orfeo Català. Orquestra. "Stabat Mater" de F. Poulenc.

No cal fer remarcar que la veritable atracció d'aquest programa la constituï, sense cap mena de dubte el "Cant espiritual", al qual volem dedicar aquesta petita crònica d'avui. Aquesta obra, inspirada en el cèlebre poema de Maragall, esdevingué un veritable triomf per al seu autor, i un indubtable èxit interpretatiu per part de l'Orfeo Català i de l'Orquestra Simfònica. Serà difícil d'oblidar l'audició del dia 9 que marca realment una fita important dintre la vida musical de la ciutat. Montsalvatge rebé a la sala del Palau l'adhesió i l'entusiasme més sincer del públic barceloní. Si Maragall hagués pogut oir aquesta interpretació del seu íntim poema, segurament hauria restat meravellat, ple d'admiració, en veure la seva intimitat, la seva afirmació de fe i inclús el seu dubte, pregonat per més de dues-centes veus i reafirmat per una gran ornamentació orquestral. El "Cant espiritual" del gran amic de l'Orfeo viu ara entre nosaltres, ens l'hem fet ben nostre, és ja el nostre "Cant espiritual". Xavier Montsalvatge, el seu autor, obtingué l'aprovació total i sincera del públic que aquell dia omplenava totalment la sala del Palau; Montsalvatge es veié obligat a sortir diverses vegades a l'hemicicle, des d'on acollí l'entusiasme de tots els auditors, que havien esperat el "Cant espiritual" amb una veritable expectació i un viu interès.

Reproduïm, ara, un petit extracte de la crítica apareguda a "Destino":

"La obra que centraba el programa gustó extraordinariamente. Sobre todo en ella, entre otra virtud cualquiera, la labor del compositor, el logrado esfuerzo de compenetrarse totalmente con Maragall y su poema, difícil por su contenido metafísico, por su ansia clamorosa e incontenible de eternidad, de rasgar el velo del más allá. Para gloriar musicalmente el gran poema, el más hondo, turbador y trascendental de Maragall, Xavier Montsalvatge se vale de un lenguaje propio y no rehuye la expresión de los sentimientos. El coro sigue paso a paso el texto admirable. El compositor le imprime un carácter casi religioso. Las voces pasan de los fervorosos pianísimos a los crescendos graves y angustiosos, interrogadores, patéticos. En un momento la voz adquiere una solemnidad gregoriana, pura y desnuda, que acentúa la inquietud del poeta ante las puertas todavía sin abrir del más allá. La emoción se desprende de la polifonía del coro, de ese pensar en la vida terrena y querer otear, ahondar, al mismo tiempo en las beatitudes del cielo, allá donde sólo Dios impera... En algunos pasajes de la acción orquestal es allí donde Montsalvatge nos da la medida de su talento, de su saber, y nos muestra cómo ha sabido desenmarañar la congoja que informa el alma del "Cant espiritual". Al coro le confía la paz, a la orquesta, la lucha tremenda y humana del poeta que busca la mirada de Dios". Elle - Destino- 16-IV-60.

Les altres obres que integraven el programa tant la part d'orquestra sola com l'"Stabat Mater", de Francis Poulenc, obtingueren també un assenyat èxit. El Mestre Lluís Me Millet, la soprano Jacqueline Brumaire, Orfeo Català i Orquestra, reberent tots els més entusiastes i càlids aplaudiments per la seva labor tan ben acompanyada en tots els aspectes.

III EXPOSICIÓ DEL LLIBRE CATALÀ

=====

Instal·lada, com altres anys, a la sala de lectura de la nostra Biblioteca, fou inaugurada el dia 22 d'abril, a les 7 del vespre, pel conegut editor Miquel Arimany, que glossà amb addients paraules el moviment editorial català d'avui. Fou presentat per Antoni Sabat, que obrí l'acte d'inauguració de la III Exposició del llibre Català, organitzada per JOVENÍVOLA amb motiu de la Festa de Sant Jordi. L'Exposició romangué oberta fins el dia 30 d'abril i fou visitada per molts socis i amics. Des d'aquestes pàgines agraïm sincerament la col·laboració del Sr. Miquel Arimany i desitgem poder celebrar cada any aquesta Exposició, pel major expandiment dels nostres llibres.

X.

=====

ALS QUATRE VENTS

NOTICIARI

El dia 18 de març, vingué al món una nena, a la qual han estat imposats els noms de Montserrat, Isabel i Josepa, primer fill de Juli Pañella i Sunyé - cantaire de l'Orfeo Català - i de Roser Baró i Salvat. Enhorabona!

=====

La campanya pro-socis Orfeo Català, iniciada el febrer d'aquest any per tal d'arribar als 4,000 socis, dona ja bons resultats: De moment, han ingressat 200 nous socis i esperem que el ritme serà progressiu. Per altra part, aquesta campanya començada entre els cantaires ha aconseguit les màximes facilitats i col·laboracions per part dels amics. Podem anunciar que la "Compañía Hispano Americana de Turismo", a la qual pertany un dels socis més antics del nostre Orfeo, el Sr. Josep Serra i Roca, es fa càrrec generosament del viatge per a dues persones durant cinc dies a Mallorca, premi al cantaire que obtingui el nombre de socis més crescut.

=====

El dia 15 d'abril, a l'Abadia de Santa Maria de Montserrat, lliurà la seva ànima a Déu el Rvnd. Dom Ildefons Pinell i Marcet, monjo de la comunitat benedictina, a la qual va ingressar després d'haver format part de l'Escolania. Comptava ja amb més de cinquanta anys de vida religiosa; fou un dels millors organistes que ha tingut Montserrat. Al cel sigui!

=====

El dia 19 d'abril morí cristianament a la nostra ciutat la Sra. Antònia Millet i Maristany, de Boixeda, germana del President de l'Orfeo Català, Sr. Felix Millet i Maristany. Des d'aquestes pàgines, en nom de tots els cantaires, adreçem als seus familiars el més sentit condol, i preguem de cor a Déu per l'etern repòs de la seva ànima.

=====

El dia 12 de maig, el Sr. Osvald Cardona, membre de la Junta Directiva, donà a Franciscàlia, una conferència sota el tema "Maragall i el llenguatge". Aquest acte forma part dels molts que es celebren arreu, en commemoració del centenari del naixement de Joan Maragall.

Us fem saber, també, que al Sr. Osvald Cardona li ha estat atorgat recentment el Premi "Joaquim Ruyra", de l'Institut d'Estudis Catalans, pel seu treball "L'obra de Joaquim Ruyra". JOVENÍVOLA el felicita ben sincerament.

=====

Les sessions de discs, organitzades per JOVENÍVOLA, foren inaugurades el dissabte dia 23 d'abril, festa de Sant Jordi, amb l'audició de la Passió segons Sant Mateu, de Bach, interpretada per l'Orfeó Català. El tocadiscs, un Webster-Chicago, ha estat ofert pel Sr. Félix Millet i Maristany, al qual agraïm ben sincerament la seva gentilesa. Recordem, també, que les sessions de discs tenen lloc tots els dissabtes, a les 7 del vespre.

=====

El dia 29 d'abril, lliurà la seva ànima a Déu la Sra. Vicenta Balles-ter, mare de la Srta. Carme Bru, contralt I. Acompanyem ben sincerament els seus familiars en la pena que els afligeix i els adrecem el nostre condol.

=====

L'"Esbart Lluís Millet" ens comunica que dissabte dia 11 de juny, a la nit, farà la seva presentació oficial a la sala d'audicions de l'Orfeó Gracienc. En aquest acte es farà ofrena als representants de l'Orfeó Català d'un diploma amb el nomenament de Soci d'Honor, amb el qual l'"Esbart Lluís Millet" ha acordat de distingir la nostra Entitat.

=====

El dia 24 d'abril, es celebrà al nostre país el Dia de la Sardana, organitzat per l'Obra del Ballet Popular a través del Departament Sardanista. Aquesta bella iniciativa ha tingut arreu un càlid i fervent acolliment. La diada ha estat celebrada també per ciutats ben allunyades de nosaltres com Ceret, Perpinyà, Thuy i Toulouse, a França; Asunción, al Paraguai i Buenos Aires, a Argentina, entre moltes altres.

=====

Els fills del mestre Joan Llongueres han fet donatiu a l'Orfeó Català de la biblioteca del seu pare, que tant admirà i estimà la nostra Entitat. Aquesta biblioteca, formada per uns 5.000 volums, serà instal·lada en una sala de la planta baixa del Palau, que es dedicarà a l'enyorat mestre Llongueres.

=====

El dia 22 d'abril, al matí, visità el Palau de la Música Catalana, un grup de joves valencians, vinguts a Barcelona per tal de conèixer més les coses del nostre país.

També el diumenge, dia 24, fou visitat per un grup de mataronins, que acompanya el Sr. Jaume Marill.

El dia 1er. de maig, el Sr. Antoni Moragas i Gallissà, membre de la Junta Directiva de l'Orfeó Català, acompanyà en visita col·lectiva al nostre Palau un grup molt nombros d'arquitectes, assistents a un Congrés celebrat a Barcelona.

=====

Amb motiu de l'èxit obtingut pel "Cant espiritual", de Xavier Montsalvatge, que l'Orfeó Català estrenà en el seu concert del dia 9 d'abril, la Germandat de Sant Narcís, la simpàtica agrupació que reuneix els originaris de les comarques gironines que han establert la seva residència a la ciutat de Barcelona, organitzà per al dia 6 de maig un sopar a l'"Hostal de Sant Antoni", dedicat a Xavier Montsalvatge, per tal de festejar el triomf obtingut amb la seva composició simfònico-choral sobre el poema de Maragall, la qual ja merescué en el seu temps el "Premi Lluís Millet", del Cinquantenari del Palau de la Música Catalana.

=====

Opinions

VICENTA MAGRINYÀ, soprano II

- Què t'agrada més de l'Orfeo?
- L'ambient que es respira entre els cantaires.
- Què és el que et desagrada?
- Les cadires de les noies, a la sala d'assaigs.
- Creus que entre els cantaires, al marge de la vida mateixa del Chor, existeix un ambient musical?
- En general, crec que sí.
- Què opines dels nous vestits?
- Personalment no m'agraden, però reconec que com a conjunt afavoreixen molt el nostre chor.
- Quina classe de Sessions Culturals et plauria veure repetides més sovint?
- Totes les sessions de teatre.

RAMON ESCALES, baríton

- Què t'agrada més de l'Orfeo?
- La seva gran personalitat i representació dins un ambient musical moltes vegades advers.
- Què és el que no t'agrada?
- Totes les posicions conformistes. En altres termes, de tant se me'n dona.
- Com a nou cantaire, què t'ha impressionat més en entrar a formar part del nostre chor?
- En primer lloc, la familiaritat que s'hi respira. Els primers dies vaig sofrir d'un complex d'inferioritat davant la massa impressionant del chor.
- Què hi trobes a faltar?
- Més sentit de responsabilitat i consciència de la nostra obra.

- T'interessa molt la música?
- Tot el que és art m'interessa.
- Quina classe de música aprecies més?
- La que expressa més justament una idea.
- Què opines de la vida musical del Palau?
- Francament és bona, tenint en compte l'ambient musical de la ciutat. Pot superar-se en alguns aspectes, encara que moltes vegades, quan realment val la pena, és poc compresa per un públic fàcil.

RAMON PUJOL I ALSINA, membre de la Junta Directiva

- Què és el que li agrada més de l'Orfeó?
- El que em plau més de l'Orfeó és el que representa per a nosaltres, com a màxim dipositori d'unes tradicions i d'una espiritualitat, molt necessàries a casa nostra, i de portes enfora, la demostració d'un dels millors exponents de cultura del nostre poble.
- Què és el que li desplaça més?
- Sóc tot just un nou vingut per a respondre a aquesta pregunta, però em costa d'imaginar que hi pugui haver res de desplaçament dins el nostre Orfeó.
- Quin concepte tenia de l'Orfeó Català abans de formar part de la Junta Directiva?
- Immillorable. Des de molt jove, l'obra meravellosa de l'Orfeó em va atreure sempre, n'he estat un seguidor i en sóc un admirador constant. Aquesta admiració s'eleva a un grau màxim quan penso en els cantaires i els Mestres, en la seva dedicació total a l'obra de l'Orfeó.
- Ha canviat ara aquest concepte?
- Gens. Al contrari, s'ha afermat.
- Com a Bibliotecari, creu que es pot fer labor educativa entre els cantaires? Com ho faria?
- És evident que es podria fer labor educativa entre els cantaires, organitzant de tant en tant sessions literàries, on, seguint un pla preconcebut, es llegissin i comentessin els nostres millors poemes, contistes i novel·listes. Dins de JOVENÍVOLA hi ha elements ben preparats per portar a terme aquesta tasca de divulgació de la nostra literatura.

- Té algunes suggerències particulars per a la millor difusió de l'obra de l'Orfeó, de portes enfora?
- En contestar aquesta pregunta, no voldria immiscir-me en terreny vedat per a mi, contacte amb la vida interior de l'Orfeó, però sí que em penso que caldria prodigar les audicions fora de la nostra casa. Caldria fer arribar a tot el poble la flameta espiritual del nostre Orfeó. Em ve ara a la memòria l'èxit magnífic d'un concert de tipus popular donat fa dos o tres anys al Palau Nacional de Montjuïc. No fóra possible, almenys un parell de vegades a l'any, fer arribar a la massa, sempre tan divorciada de les coses de l'esperit, el batec i les inquietuds del nostre estimat Orfeó?
- Què li sembla la campanya pro-socis?
- La trobo encertadíssima, i tots plegats hauríem de fer els possibles per portar el màxim de ciutadans als nostres rengles. Amb una mica de bona voluntat per part de tots, dins d'un any, podríem duplicar el nostre cens social. Qui és que no té almenys mitja dotzena d'amics, que es sentiran del tot honorats de col·laborar a l'obra meravellosa del nostre Orfeó? Fem socis, fem la gran obra de portar a la nostra clada tots els qui vibren pel nostre gran Ideal.

JOVENIVOLA

Sopran de Germanak

SALA LLUIS MILLET

DISSABTE, 18 DE JUNY DEL 1960, A LES 10 DE LA NIT

Preu del tiquet: 60 pessetes

Encàrrecs: Sr. Carles

Sessions culturals

XXII Sessió Cultural

S'escaigué el dia 22 d'abril, a les vuit del vespre, i tingué lloc a la Sala Lluís Millet. El conegut compositor i crític musical, Sr. Manuel Valls presentà, en una agradable i clara dissertació, el seu recent llibre, publicat a la Biblioteca Selecta, "La música catalana contemporània". Ens donà una síntesi del contingut del seu treball, amb un pròleg de Xavier Montsalvatge, i il·lustrà les seves explicacions amb diversos exemples musicals dels autors més representatius. L'Orfeó Català i el seu fundador Lluís Millet tenen en aquesta obra un lloc rellevant. La "Pregària de la Verge del Remei", fou l'obra que escoltàrem com a exemple de la creació del Mestre Millet. Esmentà principalment els compositors de la darrera època, més a prop de nosaltres: Mompou, Blancafort, Montsalvatge, Comellas... De tots ells escoltàrem alguna mostra de la seva música.

Manuel Valls que tan gentilmente accedí a donar-nos aquesta conferència, fou molt aplaudit, en acabar la seva dissertació. Des d'aquestes pàgines li adreçem el nostre agraïment.

Secció Filològica

Un altre Diccionari

En el número de JOVENÍVOLA del passat mes de març, ens referírem al "Diccionari Català-Castellà", d'A. Albert Torrellas, publicat no feia gaire per l'Editorial Miquel Arimany S.A., de Barcelona. Ara, pels volts de la darrera Festa del Llibre, ha aparegut el "Diccionari Castellà-Català", dels mateixos autor i editor, el qual és un complement de l'anterior esmentat.

Com aquell altre, el nou volum aplega uns 60,000 mots amb més de 100,000 correspondències, naturalment, els primers en castellà i les segones en català.

Per a una major eficàcia de qui consulti aquest Diccionari, en el Pròleg hi ha les oportunes instruccions, que hom farà bé de llegir abans d'utilitzar l'obra.

També, com un ajut, tant per a les persones de parla castellana com per a molts catalans que no han pogut adquirir elementals coneixements de la pròpia llengua, l'autor del novell Diccionari ha tingut l'encert d'afegir-hi unes "Normes fonamentals entre les més necessàries per a escriure i llegir correctament el català". En aquestes normes són exposades, en ambdós idiomes i comparant-les entre l'un i l'altre, les diferències que existeixen en la pronunciació de les vocals (obertes i tancades), en l'accentuació gràfica, els diftongs, la dièresi i l'apòstrof, la vocal neutra, els noms i adjectius d'una i de dues terminacions, conjugacions verbals, etcètera.

Per últim, completa el Diccionari un Vocabulari de noms patronímics.

Certament, com succeeix en les publicacions d'extensió limitada, no és possible encabir-hi determinats mots, com tampoc una exposició completa de formes i variants, masculí i femení, singular i plural; per això al qui consulti l'esmentada obra, li caldrà orientar-se mitjançant les instruccions i les normes a què abans ens hem referit.

Fullejant les seves pàgines a l'atzar, hi hem trobat a manca, per exemple, el mot "microsurco", avui tan usat i que emprat així mateix en català, pot dir-se que constitueix un barbarisme, ja que tenim microsolc i també microestria.

En canvi, de moltes paraules castellanes hi ha diverses i nombroses equivalències en català, com ho palesen les xifres que hem citat al començament d'aquestes notes.

La diversitat d'equivalències, només les aplegades a l'obra que comentem, contribueix a enriquir el lèxic del bon escriptor que no s'accontenti a emprar sempre les mateixes paraules per a expressar una idea. Posarem els següents exemples:

AMILANAR.	acoquinar, esporuguir.
ANHELAR.	anhelar, bascar, basquejar, frisar, sedejar.
ANOCHECER.	vesprada, vespre, envesprar-se, entrelluscar, fosquejar, llostrejar, vesprejar.
VISLUMBRAR.	albilar, entreveure, destriar, afigurar, endevinar.
VISLUMBRE.	entreclaror, albirança, albirament, sospitat, conjectura, indici.
TANTEAR.	palpar, palpejar, apuntar, marcar, sospesar, mesurar.

Molts altres exemples podríem posar, que farien massa llarga, però, la llista.

BIBLIOTECA

Llibres catalogats darrerament:

- TOT ESPERANT GODOT, per Samuel Beckett. - Biblioteca Raixa, núm. 43
- RECORD DE L'XIÈ APLEC DE MATAGALLS. Any 1960 - Donatiu Sr. I. Magrinyà.
- ELS GOIGS DE LA MARE DE DEU DE PUIGGRACIÓS, per Leandre Villaronga i Garriga.
Donatiu de l'autor.
- CARA I CREU, per Joaquim Casas. - Nova Col.lecció Lletres, núm. 56
- DE VERDAGUER A CARNER, per Osvald Cardona. - Biblioteca Selecta, núm. 286
Donatiu de l'autor.
- TOTS ELS CONTES, per Miquel Llor. - Biblioteca Selecta, núm. 95
- DE LITERATURA CATALANA, per Guillem Díaz-Plaja. - Biblioteca Selecta, núm. 60
- EL GANDUL, per Josep Mª Espinàs. - Biblioteca Selecta, núm. 175
- VUIT SEGLES DE CULTURA CATALANA A EUROPA, per Miquel Batllori, S. I.
Biblioteca Selecta, núm. 252
- DIARI, per Anna Frank, Traducció: Ramon Folch i Camarasa. - Biblioteca Selecta, núm. 276
- DE LA TERRA A LA LLUNA, per Jules Verne. Traducció: Jordi Ribot i Rius. -
Biblioteca Selecta, núm. 288
- DICCIONARI CASTELLÀ-CATALÀ, per A. Albert Torrellas.
- JOAN MARAGALL, per Josep Mª Corredor.
- LA MORAL DE LA DERROTA, per Carles Cardó, prev.
- VERDAGUER POETA DE LA HUMILITAT I DE LA CARITAT. - Criterion 2 - Donatiu
Sr. I. Magrinyà.
- MARAGALL, 1860-1911. - Criterion 4.
- LA RESTAURACIÓ DELS JOCS FLORALS, Per Josep Miracle
- NOTÍCIA DE CATALUNYA, per Jaume Vicens i Vives
- CADAQUÉS, per Josep Pla
- EL DRET CATALÀ, per F. Maspons i Anglasesell. - Col.lecció Popular
Barcino, núm. 165
- PÀGINES ESCOLLIDES D'AUSIÀS MARCH. Selecció i anotació de Pere Bohigas. -
Col.lecció Popular Barcino, núm. 183
- COM ES FORMA I COM FUNCIONA UNA BIBLIOTECA, per Aurora Díaz-Plaja. -
Col.lecció Popular Barcino, núm. 184
- LA BLANCA CASA DE LA MARESELVA, per Josep Mª Folch i Torres
- L'ANELL PERDUT, per Josep Mª Folch i Torres
- LA VIDA I ELS FETS DE JUSTÍ TANT-SE-VAL, per Josep Mª Folch i Torres
- BLAIET I GUIDETA, per Josep Mª Folch i Torres.
- VIATGE AL CENTRE DE LA TERRA, per Juli Verne. - Col.lecció Sant Jordi, núm. 3

- AVENTURES DE ROMÀ KALBRIS, per Rafael Tasis. - Col.lecció Sant Jordi. Núm. 4
- EL CAPVESPRE DELS DEUS, per R. Wagner. Trad. i adaptació a la música per Anna d'Ax.
- L'HOLANDE'S ERRANT, per R. Wagner. Trad. i adaptació a la música per Anna d'Ax.
- PARSIVAL, per R. Wagner. Trad. i adaptació a la música per Anna d'Ax.
- SIEGFRIED, per R. Wagner. Trad. i adaptació a la música per Anna d'Ax.
- TRISTAN I ISOLDE, per R. Wagner. Trad. i adaptació a la música per Anna d'Ax.
- PERE DE PORTUGAL, REI DELS CATALANS, per J.E. Martínez Ferrando
Col.lecció "Episodis de la Història",
num. 4
- Noves subscripcions:
- MUSICA D'OGGI. Rassegna di vita e di cultura musicale. Redattore: Riccardo Allorto. Editore: G. Ricordi e C.- Milano.

El Mestre Millet vist per J. Renart

Aquesta reproducció d'un dels dibuixos del Mestre Millet deguda al llapis de Joaquim Renart, ens evoca, junt amb la caracterització personalíssima del Mestre, un dels moments històrics del nostre Orfeó: les audicions de la "Missa Solemnis" de Beethoven que es donaren l'any 1928. El dibuix que reproduïm avui fa referència a l'audició del dilluns, 11 de juny de 1928, a la nostra Sala de Concerts. Aquesta mateixa audició es repetí el dia 13, en sessió privada que organitzà l'Associació de Música de Càmera en recordança de la primera audició de l'esmentada Missa, i el diumenge dia 17 del mateix mes.

La portentosa obra de Beethoven, que s'havia donat ja l'any anterior fou interpretada pels mateixos elements, sota la direcció del Mestre Millet, fidel a l'esperit creador de tanta bellesa. Ultra l'orquestra, els intèrprets de la "Missa Solemnis" foren: Andreu Fornells (soprano), Concepció Callao (contralt), Hermann Brüning (tenor), Emili Forgas (baix), Eduard Toldrà (violí), Vicents M. de Gibert (organista) i l'Orfeó Català. Segons ens relata la "Revista Musical Catalana" tothom reconegué en les audicions d'aquell any "un domini, una seguretat, una confiança plena en la tasca de tots aquells elements que han pogut donar, suggestionats per la batuta del mestre Millet, una interpretació més justa encara, més expressiva, més rica de ritme i de matisos a la prodigiosa producció de Beethoven que s'anomena "Missa Solemnis".

La segona audició de la "Missa Solemnis" de Beethoven cloqué el curs de concerts de l'Associació de Música de Càmera, als socis de la qual exclusivament anava dedicada. Aprofitant aquesta avinentesa l'esmentada Associació organitzà un homenatge que perpetués l'execució per l'Orfeó Català de l'obra magna del geni de Bonn, i que consistí en una formosa làpida de marbre que l'escultor Joan Rebull esculpí amb bell encert. L'acte de descobrir aquesta làpida, col·locada en el segon replà de la gran escala del Palau de la Música Catalana, tingué lloc en el primer intermedí del concert. Sense més cerimònia i enmig de grans aplaudiments del públic que omplia les escales quedà descobert el baix relleu, que podem admirar encara avui, i que diu:

EN CONMEMORACIÓ DE LES AUDICIONS DE LA MISSA SOLEMNIS PER L'ORFEÓ CATALÀ DIRIGIT PEL MESTRE LLUÍS MILLET EN EL PRIMER CENTENARI DE LA MORT DE LUDWIG VAN BEETHOVEN. HOMENATGE DE L'ASSOCIACIÓ DE MÚSICA DE CAMERA. JUNY DE MCMXXVII.

"Minister Solomon"
de Beethoven

11 July 1928

J. R.